

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Sitne licitus ille contractus sortis, qui vulgo Fortunæ vrna solet
appellari?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

quod etiam supra vidimus ex mente S. Augustini, tempore hostilis persecutionis, factitatum. 4. licitum esse, etiam coorta tempestate, quis ex omnium consensu, è naui exoneranda sit spargendus; aut quis ad hostem deprecatum, per tela, per ignes, mittendus. 5. eleemosynas quoque ipsas, si incertum sit, cui cedere debeant, sortitò posse distribui.

XIII.

Huc reuocari potest *contractus Sortis*, quem *ludum ollæ*, aut *Fortune ollam* vocant; itémque ij, qui aleam iaciunt, statuto precio persoluendo, Symbolam conferentes, vt illius sit liber, aut ensis, aut annulus, cui alea addicit. Est enim & hoc genus sortiendi permissum, nec secundum se est aliud, quàm *sors quadam diuisoria* ex beneplacito confortientium instituta, nec vlli aut diuino, aut humano iuri aduersa, si nulla fraus rem sorte acquirendam exponentis, aut expositam acquirentis interueniat; quod, in publicis ludis, cauere, pertinet ad magistratum; in priuatis, ad conscientiam vniuscuiusque. Mille enim sunt modi alios decipiendi, aut peccandi. Nam qui mercem, in taberna, exponit (eámque verè, etsi implicite, vendit omnibus illis, qui symbolis collatis summam conficiunt precio supellectilis expositæ æqualem) potest precium iniustum nominare, aut schedulas pecunia emendas nimium multiplicare; aut etiam vni, præ alijs, clam dare charitulum, in qua scyphus argenteus, vel equus, vel aliud brauium est annotatum. Quæ omnia iustitiæ sunt aduersa. Item Princeps vel Magistratus ipse potest peccare; si aut merces mutari vel minui permittat primò expositas; aut aliquas merces priùs patiatur extrahi, ijs, quæ sunt preciosiores, in vltimum locum ac tempus reiectis, vt sortientes alliciantur; aut etiam, si sinat urnas in manu exponentium merces, easque noctu non obsignet, aut custodiat: aut si plures, quàm necesse sit ministros custodésque apponat, quorum stipendijs populus grauetur, quando stipendia precio rerum adduntur. Denique & ipsi ministri à magistratu constituti, possunt corrumpi, aut negligenter inuigilare, ne quid fraudis admittatur. His talibus dolis & culpis semotis, sors, seu *urna Fortune* licita est, & sæpe à Domino Deo in subsidium pauperis, alicuius temperata, vt pro sestertio equum, aut crumenam auro turgidam accipiat, pro triobolo. Sæpe & auarum centum Philippis in urnam atque hamum missis, non sinit extrahere, quod teruncio quoque emeret. Nimirum *Dominus pauperem facit, & distat, hu-*

1. Reg. 2. 7.

tat, humiliat & subleuat, Quia ipse Dominus Deus noster: in vniuersa terra iudicia eius. 1. Paralip. 16. 14.

CAPVT XXXVI.

Quàm peruersè Deum, in Sortibus, imitetur, Dei simius

Cacodemon?

Onstrata via, qua dirigenda est nauis, etiam digitus ad scopulos intendendus est, ne naufragium faciamus. Sunt enim infames hic scopuli, sunt Syrtes, sunt Charybdes, sunt Acroceraunia. Ad quæ declinanda rursus tradenda sunt documenta. Neq; enim semper, aut temerè, ad iudicium Sortis, licet recurrere; immo sapius non licet, diuinis humanisque legibus obnunciatis.

I.

Primum documentum. Sortes etiam in scripturis narratæ, & à quibusdam Sanctis vsurpatæ, non idcirco nunc etiam omnes licitæ sunt. De Sanctis constat, eos, ex peculiari Dei instinctu, quædam miranda magis, quàm imitanda fecisse. Nimis diu alijs expectandum foret, si domum redire nollent, donec eis proiecetas in mare clauis piscis referret, vt S. Bennoni & S. Maurilio contigisse, supra meminimus. Neque vaccarum aut mularum aliorumque animalium iudicio, aut indicio potiùs, permittendum est, quàm eundem sit: tametsi, in veteri Testamento, vaccis ita arca sit imposta; & camelis, sine duce, ituris ad S. Frontonium commissus comatus, aut ab Ignatio mulæ permissum, vtram ingreditur vellet. Adde, & Sanctos non semper ab infantia fuisse sanctos; neque omnia, quæ vnquam fecerunt, sancta arbitranda; cum homines fuerint, & subinde, vt homines, errarint. Communis via tutissima; præsertim mortalibus, quibus est communis vita. Certè, ne quis seipsum decipiat, si in SS. legat *Sortes* adhibitas, prudentissimè, post S. Hieronymum & Bedam, monuit Gratianus, eiusmodi *Sortes* ad nostra tempora non pertinere. Quia illa sortitio *cerimonialis* fuit. Itaque cum veteris legis *cerimonialium* abrogatione, ista quoque sortitionis *cerimonia* sublata est. Qua ipsa de causa monet Beda, Apostolos, ante S. Spiritum acceptum, in electione Matthiæ, adhuc legali *cerimonia* vsos fuisse;

II.

Supra
cap. XXVII.
9. XIII. & 9.
XIV.
1. Reg. 6. 7.
Supra, c. 9.
9. III.

Beda in c. 1.
Astor.

Yy 3

postquam